

## บทคัดย่อ

โครงการวิจัย การศึกษาคุณค่าทางสุนทรียะในบริบททางสังคมและผลปรากฏจากสภาวะแวดล้อมของศิลปกรรมกระเจกบนผนังอุโบสถ วัดมณีจันทร์ อ.พุนพิน จ.สุราษฎร์ธานี นี้เป็นการศึกษาเพื่อค้นหาถึงบริบทที่เกิดขึ้นรวมถึงความเปลี่ยนแปลงของ สภาพแวดล้อม ความคิด ความรู้สึกและปฏิสัมพันธ์ต่างๆของคนในชุมชน ที่มีต่องานศิลปะหลังจากมีการสร้างเสร็จงาน “ศิลปกรรมกระเจก” บนผนังอุโบสถของวัด ซึ่งเป็นการสร้างสรรค์ความงามในรูปแบบของผลงานศิลปะที่ใช้กระเจกสีเป็นวัสดุตกแต่งบนผนังภายนอกอาคาร อันก่อให้เกิดเป็นงานศิลปกรรมไทยรูปแบบใหม่ที่มีลักษณะพิเศษเฉพาะตัว ไม่ซ้ำกับที่เคยมีมา

การสร้างสรรค์ศิลปกรรมกระเจกครั้งนี้เป็นการทำงานศิลปะร่วมกันของศิลปิน 2 คน คือ ผศ. อธิวิทย์ หวานจริง และนายอุดม หวานจริง โดยแรงบันดาลใจในการสร้างงานของศิลปินเกิดจากความศรัทธาในพระศาสนาและงานศิลปกรรมของไทยในอดีต รวมทั้งได้เห็นความตั้งใจของชาวบ้านในชุมชนที่ต้องการมีงานศิลปกรรม เพื่อบันทึกภาพประเพณีวัฒนธรรมและเรื่องราวความดีงามของชุมชนแห่งนี้ที่พวกเขาภาคภูมิใจ ไว้ในศาสนสถานให้เป็นศูนย์รวมจิตใจของทุกคนในชุมชนต่อไปจนถึงรุ่นลูกหลาน ที่สำคัญคือการบันทึกเรื่องราวของชุมชนลงในงานศิลปกรรม จะเป็นการแสดงคุณค่าทางสุนทรียภาพ ให้กับสภาพแวดล้อมและปฏิสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นกับผู้คนในชุมชนนี้ โดยเฉพาะการสร้างสามัคคีของคนในชุมชน ความเคารพรักในสถาบันพระมหากษัตริย์ ความศรัทธาในพระพุทธศาสนา ถือเป็นการสร้างสำนึกรักในสมบัติท้องถิ่นและปลูกฝังจิตสำนึกให้คนในชุมชนช่วยกันอนุรักษ์รักษาไว้ซึ่งประเพณีวัฒนธรรม และศิลปกรรมของชาติ ให้คงอยู่สืบต่อไปอย่างยั่งยืน

## ABSTRACT

This study on “The Aesthetic Values in the Social Context and the Appearance from Environmental Effect of the Glass-mosaic Murals on the Outer Walls of Ubosoth, Wat Maneechan, Phutthaisong District, Buriram Province” had the purpose of finding out the context and the change in the environment, perception, attitude as well as the interaction of the local people toward the art works existing in their respective community after the creation of the “glass mosaic” on the wall of the ubosot of the temple in that community. This mural reflects the artists’ creation of beauty in the form of an art work using glass mosaic to decorate the outer walls of the building. This resulting in a new form of Thai art is considered unique and original.

This Thai style glass mosaic mural is the work of two artists: Assistant Professor Asawinee Wanjing and Mr. Udom Wanjing. Their inspiration came for their faith in Buddhism and the conventional Thai art together with their admiration of the community people who longed to have some art work that could serve as a record of their tradition and culture as well as the impressive efforts or virtue of the people worthy of their taking pride in them. Moreover, the mural will exist along with this religious place to be the center of their spirit to witness to the younger generation and those to come. More significantly, the mural will be the record in an art form of the community’s story that reflects the artistic values pertaining to the environment and the social context or interaction among the people, in particular their harmony, their loyalty to the monarch and their faith in Buddhism. All of these marked their strong love and awareness of the value of the local treasure and heritage, which will instill in their conscience to join hands in conserving their customs and culture as well as the national art to extend and carry on its value and existence for as long as possible.